

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2026. gada 10. jūlijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Aiga Putniņa,

piedaloties pieteicējam /Persona A/
(/Persona B/), viņa pārstāvei /Persona C/, kā arī atbildētājas
Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes
pārstāvei /Persona D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz
/Persona A/ (/Persona B/)
pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /Persona A/
tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas
Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /Persona A/, Sudānas Republikas
iesniegumu par patvēruma piešķiršanu Sudānā notiekošā kara dēļ.

Sākotnējā intervijā pieteicējs skaidroja, ka 2024. gada 5. novembrī no Sudānas
izceļoja uz Krievijas Federāciju (turpmāk — Krievija) studiju nolūkā, bet 2025. gada
janvārī pieteicējs no Krievijas devās uz Baltkrievijas Republiku (turpmāk —
Baltkrievija). 2025. gada maijā pieteicējs šķērsoja Baltkrievijas — Polijas Republikas
(turpmāk — Polija) robežu, kur esot lūdzis patvērumu, bet ticis atgriezts atpakaļ
Baltkrievijā. 2025. gada jūlijā pieteicējam pa mežu, izvairoties no robežkontroles,
izdevās ieceļot Latvijas Republikā (turpmāk — Latvija).

Personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka nevar atgriezties Sudānā, jo
bruņotais grupējums Rapid Support Forces (RSF) (turpmāk — /Nosaukums B/) piespiestu pieteicēju
karot vai arī nogalinātu viņu. Arī Sudānas valdība spiež pilsoņus iesaistīties militārajā
konfliktā. Turklāt Sudānas valdība atbalsta etnisko diskrimināciju, kurai ir pakļauts arī
pieteicējs kā /Personas kods A/ cilts pārstāvis. /Personas kods A/ ir afrikāņu cilts, kuru apdraud Dārfūrā, kā arī
Sudānas centrālajā daļā un ziemeļos dzīvojošas arābu ciltis. Bruņotais grupējums RSF
sastāv no arābu cilšu pārstāvjiem, un tāpēc šī grupējuma pārstāvji pieteicēju jau vairākas
reizes esot aizturējuši un spīdzinājuši.

lno 11

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk — pārvalde) 2026. gada
2. marta lēmumu Nr. 458/PLN/2026 (turpmāk — pārsūdzētais lēmums) pieteicējam
atteikts piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijā. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar

turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] /Nosaukums B/ galvenokārt vervē kaujiniekus no arābu ciltīm. Turpretim pieteicējs ir
afrikāņu/ne-arābu izcelsmes, tādējādi vervēšanai RSF kaujinieku rindās nav saistošs.

s arī nav minējis, ka viņam būtu izteikts piedāvājums pievienoties RSF
kaujiniekiem vai ka viņu būtu mēģinājuši pret viņa gribu iesaistīt militārajās darbībās.
Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicēju ir skāruši draudi tikt iesauktam karot.

[2.2] Pieteicēja bailes no etniski motivētas vajāšanas Sudānā nav objektīvi
pamatotas. Paaugstināts risks saskarties ar etniski motivēto vajāšanu Sudānā var rasties,

uzturoties teritorijā, kurā notiek aktīva karadarbība. Pārvalde apšaubā pieteicēja apgalvojumus par viņa aizturēšanu no RSF puses. Pieteicēja stāsts ir nekonsekvents, tam ir zems detalizācijas līmenis. Turklāt pieteicējs personiskajā intervijā apgalvoja, ka viņa pieminētās aizturēšanas ir notikušas nevis pieteicēja etniskās piederības dēļ, bet gan mantkārīgos nolūkos.

[2.3] Pieteicējs no Sudānas izceļojis citu, Patvēruma likumā nepieminētu motīvu vadīts. Apstāklis, ka pieteicējs pēc patvēruma lūguma iesniegšanas vairākas reizes bez iepriekšējā brīdinājuma atstāja patvēruma meklētāju izmitināšanas centru, lai dotos uz citu Eiropas Savienības (turpmāk arī — Eiropa) dalībvalsti, liecina nevis par objektīvām bailēm par savu dzīvību un veselību izcelsmes valstī, bet gan par pieteicēja personīgo vēlmi nokļūt kādā konkrētā Eiropas valstī. Minēto apliecina arī pieteicēja personiskajā intervijā norādītais, ka no Sudānas viņš esot izceļojis, lai atrastu darbu.

[2.4] Daļā no Sudānas teritorijas notiek bruņoti konflikti, tomēr Portsudānā, kuru pieteicējs personiskajā intervijā norādīja kā savu pēdējo dzīvesvietu Sudānā, drošības

situācijas ir salīdzinoši mierīga. Tāpat attiecībā uz pieteicēju nav pamata konstatēt kādus īpašus individuālos apstākļus, kuri radītu viņam objektīvos šķēršļus atgriezties Sudānā.

[3] Pieteicējs nepiekrīta pārsūdzētajam lēmumam, tādēļ vērsās tiesā ar pieteikumu. Pieteikuma papildinājumā norādīts turpmākais.

[3.1] Pieteicējs sistemātiski ir bijusi pakļauta vardarbībai, diskriminācijai un mērķtiecīgiem uzbrukumiem. Pieteicēja piederība šai etniskajai grupai Sudānā pati par sevi rada augstu vajāšanas risku, jo šīs etniskās grupas pārstāvji tiek uztverti kā potenciālie ienaidnieki,

pieder etniskajai grupai Fur, kura Dārfūras reģionā ilgstoši un

neatkarīgi no individuālās rīcības. Turklāt pieteicējs jau ir piedzīvojis trīs aizturēšanās, kas liecina par pieteicēja baiļu no atkārtotām vajāšanas epizodēm pamatotību.

[3.2] Nevar piekrist pārvaldes pārsūdzētajā lēmumā izteiktajam apgalvojumam, ka apdraudējums Fur etniskajai minoritātei pastāv vienīgi RSF kontrolē esošajās

teritorijās. RSF un ar to saistītas struktūras veic uzbrukumus pret Fur un arī citām etniskajām grupām ne tikai Dārfūrā, bet arī citos reģionos, kuros minētais grupējums paplašina savu kontroli vai veic militārās operācijas. Tādējādi pārvaldes secinājums par drošību RSF grupējuma nekontrolētajās teritorijās nav pamatots, jo tas ignorē konflikta iesaistīto grupu mērķtiecīgo vērsanos pret ne-arābu etniskajām grupām. Pieteicējs bija spiests pamest savu dzīvesvietu Dārfūrā un pārvietoties uz citu reģionu, kur ilgstoši uzturējās bēgļu nometnē.

2no II

[3.3] Pieteicēja pēdējā dzīvesvietā, Portsudānas pilsētā, šobrīd atrodas ļoti liels ēji pārvietoto personu skaits, kas būtiski palielina ievainojamību un samazina

iekš

pieejamās aizsardzības iespējas. Līdz ar to Portsudānā nevar tikt uzskatīta par drošu vai pieejamu iekšējās pārvietošanās alternatīvu. Turklāt, vērtējot Sudānas valsts spēju nodrošināt pieteicējam aizsardzību, jaunākā informācija liecina par pilnīgu valsts institūciju sabrukumu. Sudānā nepastāv efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi, kuri varētu garantēt aizsardzību personām, kuras tiek vajātas etniskās piederības dēļ, tostarp Fur kopienai.

[3.4] Gan 2023. gada, gan 2025. gada Apvienoto Nāciju Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs (UNHCR) savās rekomendācijās par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu Sudānas pilsoņiem ir skaidri norādījis, ka, ņemot vērā ārkārtīgi nestabilo un

visaptveroši nedrošo situāciju visā Sudānas teritorijā, nav uzskatāms par atbilstošu atteikt starptautisko aizsardzību, pamatojoties uz iekšējās pārvietošanās alternatīvu. 2026. gadā situācija ne tikai nav uzlabojusies, bet ir turpinājusi strauji pasliktināties. Kopš 2026. gada janvāra starptautiskās organizācijas ir publiskojušas vairākus ziņojumus, kas nepārprotami apliecina, ka apstākļi, kas aprakstīti UNHCR vadlīnijās 2023. un 2025. gadā, ne vien nav stabilizējušies, bet ir kļuvuši vēl kritiskāki, vēl vairāk saasinot jau tā smago humanitāro krīzi. Ievērojot minēto, pieteicēja atgriešanās Sudānā radītu viņam smagu kaitējumu Patvēruma likuma 41. panta 2. un 3. punkta izpratnē.

[4] Pārvalde rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pārstāve pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā un tā papildinājumā norādītajiem argumentiem.

Pārvaldes pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicējs ir trešās valsts — Sudānas — pilsonis, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir. Tāpat lietā nav strīda par pieteicēja identitāti.

Lietā ir strīds ir par to, vai pieteicējam ir pamats izdot labvēlīgu administratīvo aktu — piešķirt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu.

[7] Senāta praksē atzīts, ka, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai parasti ir jāvērtē tie faktiskie un tiesiskie apstākļi, kādi konstatējami lietas izskatīšanas pabeigšanas laikā, izņemot situācijas, kad pieprasītais labums ir saistīts ar konkrētu laika periodu vai ja tiesību normas grozījuma gadījumā pārejas noteikumos ir atrunāts citādi (Senāta 2020. gada 23. decembra spriedums lietā Nr. 4420132016, SKA-109/2020, 9. punkts; Senāta 2012. gada 4. aprīļa spriedums lietā Nr. A42917309, SKA-3392012, 10. punkts).

Tiesa ņem vērā, ka no 2026. gada 12. j bezvalstnieku kvalificēšanai par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem piemēro

ija trešo valstu valstspiederīgo vai

3no II

2024. gada 14. maija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2024/1347 par standartiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku kvalificēšanu par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, vienotu statusu bēgļiem vai personām, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, un piešķirtās aizsardzības saturu, ar ko groza Padomes Direktīvu 2003/109/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (turpmāk — Kvalifikācijas regula). Ievērojot minēto, izskatāmajā lietā tiesa pieteicēja individuālos apstākļus izvērtēs atbilstoši Kvalifikācijas regulā noteiktiem

starptautiskās aizsardzības piešķiršanas kritērijiem.

[8] Vispirms tiesai ir jāvērtē pieteicēja atbilstība bēgļa statusa piešķiršanas kritērijiem.

Atbilstoši Kvalifikācijas regulas 2. apsvērumam kopēja Eiropas patvēruma sistēma ir balstīta uz 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvenciju par bēgļa statusu, kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas Protokolu (turpmāk — Ženēvas konvencija). Ženēvas konvencijas 1. panta A punkts noteic, ka par bēgli ir atzīstama persona, kas, sakarā ar labi pamatotām bailēm no vajāšanas pēc rases, reliģijas, tautības,

piederības pie noteiktas sociālās grupas vai politiskās pārliecības, atrodas ārpus savas pilsonības valsts un nespēj vai šādu bailu dēļ nevēlas izmantot šīs valsts aizsardzību. Līdzīga "bēgļa" definīcija ietverta arī Kvalifikācijas regulas 3. panta 5. punktā.

Kvalifikācijas regulas 9. pantā ir skaidrots, kāda darbība tiek uzskatīta par vajāšanas darbību Ženēvas konvencijas 1. panta A punkta nozīmē, proti, darbība tiek uzskatīta par vajāšanu, ja: a) sava rakstura vai biežuma dēļ tā ir pietiekami smaga, lai būtu smags cilvēka pamattiesību pārkāpums; vai b) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu individu a) apakšpunktā minētajam veidam līdzīgā veidā. No Kvalifikācijas regulas 4. panta 4. punkta izriet, ka uz patvēruma meklētāja pamatotām bailēm no vajāšanas vai reālu risku, ka viņš var ciest būtisku kaitējumu, norāda fakts, ka patvēruma meklētājs jau ir bijis pakļauts vajāšanai vai būtiskam kaitējumam, vai tiešiem šādas vajāšanas vai šāda kaitējuma draudiem, un pastāv iemesls uzskatīt, ka šāda vajāšana vai būtisks kaitējums var atkārtoties.

Savukārt tiesai, izvērtējot, vai varētu būt pamats piešķirt pieteicējam bēgļa statusu, ir jāpārbauda, vai pieteicēja norādītie apstākļi un viņa bailes no vajāšanas vērtējamas kā ticamas un pamatotas. Lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas. Šādām bailēm ir jābūt pamatotām. Novērtējot, vai bailes ir objektīvi pamatotas, ir jāanalizē situācija valstī, no kuras persona bēg, kā arī jāvērtē pieteicēja sniegto paskaidrojumu ticamība. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām sapri-

par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamības pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga iespēja, ka persona tiks vajāta. Patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas var tikt uzskatītas par pamatotām, ja, saprātīgi izvērtējot, var noteikt, ka personas uzturēšanās izcelsmes valstī ir kļuvusi nepanesama (UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004; pieejams: <https://www.refworld.org/docid/4551c0374.html>).

4no 11

[9] Pieteicējs savu lūgumu par patvēruma piešķiršanu pamatojis ar Sudānā notiekošo karu un konfliktiem starp dažādām etniskām grupām. Tiesa konstatē, ka administratīvā procesa dalībnieku starpā nav strīda par to, ka Sudānā jau vairākus gadu desmitus turpinās iekšējo konfliktu izraisītas politiskas pārmaiņas un sociālekonomiskā nestabilitāte.

No tiesai pieejamas informācijas par situāciju Sudānā izriet, ka laika posmā no 2003. līdz 2005. gadam pieaugošā etniskā spriedze Dārfūrā kļuva nekontrolējama un valdības spēki šo samilzušo konfliktu mēģināja noslāpēt ar militāro arābu kaujinieku grupējumu, kas pazīstami kā /Persona E/ (/Personas kods B/), palīdzību. Valdības atbalstītie /Persona E/ Dārfūrā iznīcināja tūkstošiem ciematu, tūkstošiem cilvēku gāja bojā un vairāk nekā divi miljoni cilvēku bija spiesti pamest savu dzīvesvietu. Saistībā ar šo etnisko konfliktu Dārfūrā tā brīža Sudānas prezidentam /Persona F/ un dažiem viņa līdzgaitniekiem Starptautiskā Krimināltiesā izvirzīja apsūdzības par genocīdu un noziegumiem pret cilvēci (sk.: /Nosaukums E/, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 16).

Līdz 2018. gadam ilgstošo iekšējo konfliktu rezultātā Sudāna bija uz valsts sabrukuma robežas. 2018. gada beigās valstī sākās plašas demonstrācijas, kas ilga vairākus mēnešus un izraisīja valsts apvērsumu, 2019. gada aprīlī no prezidenta /Persona F/ varu pārņēma viņa paša izveidotie drošības spēki — SAF(Sudan Armed Forces) un RSF(Rapid Support Forces). Lai arī pēc apvērsuma Hartūmā turpinājās protesti ar aicinājumu nodot varu Sudānas pilsoņiem, varu pārņēmuši drošības spēki vardarbīgi apspieda šos protestus, nogalinot un ievainojot simtiem civiliedzīvotāju. Tikmēr Rietumdārfūrā notika jauna uzbrukumu un vardarbības eskalācija, kas kopš tā laika ir saglabājusies augstā līmenī (sk.: /Nosaukums E/, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 17).

Pēc 2019. gada apvērsuma militārie līderi — ģenerālis /Persona G/ un RSF līderis /Persona H/, plašāk pazīstams kā Hemedti, — turpina cīnīties par faktisko kontroli atsevišķās valsts teritorijās. 2023. gada aprīlī iekšējā spriedze Sudānā pārauga pilsoņu karā. Konflikta dēļ visā valstī ir gājuši bojā vairāk nekā 150 000 cilvēku, un aptuveni 12 miljoni ir pametuši savas mājas (sk. turpat un /Nosaukums F/ News, Sudan war: A simple guide to what is happening, November 2025).

Joprojām lielākā daļa vardarbības Dārfūrā ir saistīta ar RSF un to sabiedroto bruņoto grupējumu darbībām. Vardarbībai ir izteikts etniskais raksturs, jo RSF cenšas padzīt ne-arābu kopienas no noteiktām teritorijām. Kopš kara sākuma 2023. gada aprīlī par RSF un ar tiem saistīto arābu bruņoto grupējumu galvenajiem mērķiem kļuvušas ne-arābu/afrikāņu etniskās kopienas, īpaši Masalit un Zaghawa. Tāpat RSF ir īstenojuši sistemātiskas etniskās tīrīšanas darbības pret Fur, Zaghawa un Berti etniskajām kopienām, tostarp veicot piespiedu pārvietošanu un cilvēku ārpustiesas patvaļīgu nogalināšanu un nelikumīgas aizturēšanas, kas balstītas uz personu etnisko piederību (sk. arī: /Nosaukums E/, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 50-52; The Guardian, Mass killings reported in Sudanese city seized by paramilitary group, 28 October 2025).

Ievērojot minēto, tiesa neapšaubā pieteicēja stāstu par Sudānā, un jo īpaši Dārfūrā, jau ilgstoši notiekošo konfliktu starp dažādām etniskām grupām. Tomēr tiesai izskatāmajā lietā ir jāvērtē pieteicēja individuālais gadījums un viņa individuālo apstākļu atbilstība bēgļa statusa piešķiršanas kritērijiem.

5no II

[10] Tiesa konstatē, ka administratīvā procesa dalībnieku starpā pamatā ir strīds par to, vai pieteicēja stāstu par Sudānā piedzīvoto un potenciāli draudošo vajāšanu ir pamats uzskatīt par ticamu. Pārvalde pārsūdzētajā lēmumā un tiesas sēdē apšaubīja pieteicēja stāsta patiesumu, norādot, ka tas ir pretrunīgs, vispārīgs, bez pietiekamas detalizācijas pakāpes. Arī tiesa turpmāk norādīto apsvērumu dēļ apšaubā pieteicēja stāsta par Sudānā piedzīvoto vajāšanu patiesumu.

[10.1] Atbilstoši /Nosaukums G/ izdotajam pētījumam Pierādījumu un uzticamības novērtējums kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā” (pieejams: <https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-evidence-and-credibility-context-common-european-asylum-system>)

) par patvēruma meklētāja stāsta uzticamības vērtējuma kritērijiem var būt: iekšējā un ārējā konsekvence, pietiekama detalizācijas pakāpe, ticamība (minētā pētījuma 4.5. sadaļa). Ar iekšējo konsekvenci jāsaprot patvēruma meklētāja sniegto faktu kopējā saturiskā saskaņotība un vienotība. Ārējā konsekvence savukārt nozīmē patvēruma meklētāja stāstītā atbilstību vispārīgi zināmajai informācijai, tostarp izcelsmes valsts informācijai un citiem lietā esošajiem pierādījumiem. Izvērtējot stāsta iekšējo konsekvenci, tiesa ņem vērā visas neatbilstības un trūkumus, kuri ir konstatējami, izvērtējot pieteicēja rakstveida iesniegumus un intervijās norādītos faktus visās patvēruma pieteikuma izskatīšanās stadijās līdz pat gala lēmuma pieņemšanai patvēruma lietā. Galvenā uzmanība tiek pievērsta tam, cik lielā mērā patvēruma meklētāja stāstītais ir konsekvents, jo patiesu būtisko notikumu atspoguļojumam tādām būtu jābūt. Pieteicēja pamatstāstam būtu jābūt konsekventam visās patvēruma procedūras stadijās. Ir saprātīgi pieņemt, ka, ņemot vērā kultūras atšķirības vai patvēruma meklētāja personības iezīmes, daži patvēruma meklētāja stāsta aspekti var palikt neskaidri, tomēr tiem nevajadzētu mazināt pamatstāsta kopējo ticamību. Tomēr ir iespējama arī situācija, kad, izvērtējot dažādās patvēruma lietas izskatīšanas stadijās patvēruma meklētāja norādītos faktus, tiesai rodas pamats apšaubīt pieteicēja sniegto paskaidrojumu patiesumu (pētījuma 4.5.1. sadaļa).

[10.2] Vērtējot pieteicēja stāsta konsekvenci, tiesa konstatē, ka tiesas sēdē, lūdzot precizēt Sudānā pastāvošu draudu izcelsmi, pieteicējs norādīja, ka Sudānā viņu

apdraud gan valdība, gan arī teroristiskie grupējumi. Sudānas valdības pārstāvji 2021. gada septembrī esot arestējuši pieteicēju un ilgstoši, pēc pieteicēja vārdiem — gandrīz divus gadus, turējuši viņu apcietinājumā. Pieteicējs skaidroja, ka šis ilgstošais arests bija saistīts ar Sudānā pastāvošiem vārda brīvības ierobežojumiem, jo Sudānas valdības pārstāvji arestē studentus un citus aktīvus pilsoņus, kuri izsakās par valdības darbu. Pieteicējs noliedza, ka viņu būtu pamats uzskatīt par politisko opozicionāru, tomēr Sudānas valdībai noteiktajā laika periodā esot bijusi tendence arestēt cilvēkus, kuri tika uzskatīti par bīstamiem, līdz ar to arī pieteicējs kā students un arī viņa draugi esot tikuši arestēti

Vērtējot pieteicēja tiesas sēdes laikā sniegtos paskaidrojumus kopsakarā ar pieteicēja patvēruma lietas materiāliem, tiesa konstatē, ka iepriekšējās patvēruma lietas izskatīšanas stadijās pieteicējs sniedza būtiski atšķirīgu savas dzīves notikumu izklāstu. Piemēram, personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka 2018. gadā devās uz Sudānas galvaspilsētu Hartūmu, kur uzsāka studijas universitātē, paralēli strādāja. Pieteicējs studijas Hartūmā esot turpinājis līdz pat 2023. gada jūnijam. Personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka 2023. gadā viņš ticis aizturēts un spīdzināts, tomēr lūdzot precizēt

1.

6no 11

aizturēšanas apstākļus, pieteicējs norādīja, ka viņš pats un viņa draugi esot tikuši aizturēti uz trīs dienām, taču neatrodot pamatu apsūdzībai, esot atbrīvoti. Tāpat tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka sākotnējā intervijā pieteicējs norādīja, ka no 2021. gada līdz 2022. gada aprīlim studiju nolūkā uzturējās Hartūmā, ilgstošu atrašanos apcietinājumā nepieminot.

Tiesa norāda, ka novēlota būtisku faktu atklāšana, vai arī novēlota būtisku pierādījumu iesniegšana var negatīvi ietekmēt kopējo pamatstāsta ticamību, ja vien no pieteicēja puses netiek sniegti vērā ņemami paskaidrojumi, kuri izskaidro šādu vilcināšanos (sk. arī /Nosaukums E/ pētījuma "Pierādījumu un uzticamības novērtējums kopējās Eiropas patvēruma sistēmas kontekstā" 4.5.1. apakšsadaļu). Izskatāmajā gadījumā tiesa konstatē, ka pieteicējs katrā no patvēruma procedūras stadijām sniedza būtiski atšķirīgu informāciju par savu dzīvi Sudānā pirms izceļošanas. Pieteicēja tiesas sēdē norādītais par ilgstošu atrašanos apcietinājumā Hartūmā nonāk tiešā pretrunā ar pieteicēja personiskajā intervijā stāstīto par dzīvi un studijām Hartūmā, kā arī ar pieteicēja sākotnējā intervijā sniegto dzīves izklāstu. Tāpat tiesa konstatē, ka pieteicēja pieteikuma papildinājumā tika sniegta vēl viena būtiski atšķirīga versija par pieteicēja Sudānā piedzīvoto, nepieminot studijas un dzīvi Hartūmā un apgalvojot, ka pieteicējs pameta savu dzīvesvietu Dārfūrā un turpmāk uzturējās bēgļu nometnēs. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka pieteicēja dažādās patvēruma procedūras stadijās sniegtā informācija neveido loģisku un konsekventu stāstu, kas ticami liecinātu par Sudānā piedzīvoto vai draudošo vajāšanu.

[10.3] Pieteicējs īpaši uzsvēra, ka esot Fur cilts pārstāvis. Šo apstākli pārvalde neapšaubīja. Vienlaikus, atsaucoties uz Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras sagatavotajiem ziņojumiem par situāciju Sudānā, pārvalde norādīja, ka vajāšanai pielīdzināmu apdraudējums Fur cilts pārstāvjiem būtu pamats konstatēt RSF kontrolētajās teritorijās, it īpaši Dārfūrā, tomēr šo apdraudējumu nav pamata attiecināt uz visu Sudānas teritoriju (sk., piemēram, /Nosaukums E/, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 50-52). Tiesa šo pārvaldes argumentu atzīst par pamatotu. Tiesa jau iepriekš šajā spriedumā atzina, ka pieteicēja stāsts par Sudānā piedzīvotām vajāšanas epizodēm ir apšaubāms. Tiesas sēdē, lūdzot precizēt, vai viņš ir saskāries ar etniski motivēto vajāšanu, pieteicējs norādīja, ka 2003. gadā Dārfūrā esot nogalināts pieteicēja onkulis. Vienlaikus, tiesa konstatē, ka dažādās patvēruma lietas izskatīšanas stadijās pieteicējs konsekventi norādīja, ka Sudānā viņam bija iespēja studēt universitātē — pieteicējs studēja inženierzinātnes, kā arī paralēli studijām arī strādāja. Lietas materiāli un arī pieteicēja paskaidrojumi tiesas sēdē liecina, ka pirms izceļošanas no Sudānas viņš uzturējās Hartūmā un arī Portsudānā, pieteicējam bija iespēja nopelnīt, lai ar draugu

atbalstu finansētu savu ceļojumu uz Eiropu, kas iekļāva ilgstošu uzturēšanos Krievijā un Baltkrievijā. Tādējādi pieteicējam Sudānā bija iespēja ne tikai nodrošināt sev iztiku, bet arī veidot uzkrājumus, kuri tika izmantoti ceļojuma uz Eiropu finansēšanai. Tiesa nevar piekrist pieteicēja pieteikuma papildinājumā norādītajam, ka Sudānā viņu biju pamats pieskaitīt pie iekšēji piespiedu kārtā pārvietoto personu grupas. Pieteicēja lietas apstākļi drīzāk liecina par viņa mērķtiecīgu pārvietošanos studiju un darba nolūkos. Šie apstākļi objektīvi neliecina par uz pieteicēju attiecināmiem etniski motivētas vajāšanas draudiem Sudānā.

[10.4] Kā papildus apstākļi pieteicējs norādīja bailes tikt pakļautam piespiedu rekrutēšanai, ko veic RSF vai arī Sudānas armija. Pieteicējs šo argumentu izteica kā

7Tno II

vispārīgu apgalvojumu, nekonkretizējot ne rekrutēšanas kritērijus, ne arī citus formālus pamatus, kuri liecinātu par pieteicēja atbilstību obligātā militārā dienesta kritērijiem.

No tiesai pieejamas informācijas par situāciju Sudānā izriet, ka RSF bruņotā grupējuma kontrolētajās teritorijās rekrutēšana lielākoties balstās uz cilšu piederību. Tiek ziņots, ka RSF bruņotais grupējums izmanto iebiedēšanu un spīdzināšanu, kā arī piemēro publiskus nāves sodus personām, kuras atsakās pievienoties. Tomēr daudzi pievienojas RSF bruņotajam grupējumam ne tikai iepriekš minēto iemeslu dēļ, bet arī peļņas gūšanas nolūkā un personisko interešu dēļ, lai risinātu pagātnes konfliktus savu kopienu ietvaros (sk. arī: EUAA, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 41-42).

Savukārt attiecībā uz Sudānas armiju (SAF), tiek ziņots, ka SAF kontrolētajās teritorijās vervēšana tiek veikta ar mobilizācijas kampaņu palīdzību, aicinot pievienoties SAF, lai apturētu RSF virzību. Šajās kampaņās tiek uzsvērti RSF kontrolētajās teritorijās veiktie cilvēktiesību pārkāpumi, mudinot pievienoties SAF un palīdzēt aizstāvēt sevi un savu īpašumu. SAF izmanto sociālos medijus, lai vervētu brīvprātīgos, kuri tie novirzīti dienēšanai tuvākajā SAF militārajā vienībā. Piemēram, tiek ziņots, ka reaģējot uz RSF 2024. oktobrī uzsākto mobilizācijas vilni, arī SAF rīkoja līdzīgu kampaņu Čadas pierobežā esošajās Dārfūras teritorijās, mudinot to iedzīvotājus pievienoties SAF, lai aizsargātu savus ciematus no RSF un tās sabiedroto kaujinieku grupējumu sarīkotajiem bruņotajiem uzbrukumiem (sk. arī: EUAA, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 39.-41.).

Ievērojot minēto, tiesa pievienojas pārvaldes argumentam, ka atbilstoši publiski pieejamai informācijai reāli rekrutēšanas draudi ir attiecināmi uz teritorijām, kurās notiek militārais konflikts. Izskatāmajā gadījumā tiesai nav pamata pieņemt, ka pieteicējs būtu spiests atgriezties tieši Dārfūrā, kur RSF un /Nosaukums H/ rekrutēšanas draudi ir izteiktāki. No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs pirms izceļošanas no Sudānas uzturējās Hartūmā un Portsudānā, kur strādāja un spēja nodrošināt sev iztiku. Līdz ar to tiesai nav objektīva pamata attiecībā uz pieteicēju konstatēt piespiedu rekrutēšanas draudus Sudānā, šāds apdraudējums pieteicēja gadījumā ir hipotētisks.

[10.5] Tiesa uzskata, ka šajā lietā ir jāņem vērā arī apstākļi, kādos pieteicējs ieceļoja Latvijā. No pieteicēja tiesas sēdē un sākotnējā intervijā sniegtās informācijas izriet, ka no Sudānas pieteicējs izceļoja vēl 2024. gada novembrī un ar lidmašīnu caur Saūda Arābiju un Kuveitu, vai arī, kā tas tika norādīts sākotnējā intervijā — caur Apvienotajiem Arābu Emirātiem, izceļoja uz Krieviju. Krievijā pieteicējs ieceļoja, pamatojoties uz viņam izdoto studiju vīzu. Krievijā pieteicējs nodzīvoja divus mēnešus, tad nolēma braukt uz Baltkrieviju, kur uzturējās no 2025. gada janvāra līdz maijam, kad nelikumīgi ieceļoja Polijā, patvaļīgi pārkāpjot pāri uz Baltkrievijas—Polijas robežas uzstādītajam žogam. No Polijas pieteicējs esot ticis atgriezts Baltkrievijā, bet 2025. gada jūlijā pa mežu kopā ar citām personām nelikumīgi ieceļoja Latvijā un, izmantojot taksometra pakalpojumus, nokļuva Rīgā. Vērtējot šos pieteicēja izceļošanas no Sudānas un arī ieceļošanas Latvijā apstākļus, tiesai nav objektīva pamata secināt, ka šie apstākļi liecinātu par pieteicēja centieniem paglābties no etniski motivētas vajāšanas draudiem Sudānā. Šie apstākļi drīzāk liecina par pieteicēja mērķtiecīgiem centieniem nokļūt tieši

Eiropā. Arī tiesas sēdē pieteicējs atzina, ka viņa ceļojuma mērķis bija nokļūt Eiropā, kur pieteicējam būtu iespēja dzīvot drošībā un turpināt mācības. Šī pieteicēja vēlme tiesai ir

8no II

saprotama, taču tā neliecina par pieteicēja atbilstību bēgļa statusa piešķiršanas kritērijiem.

[11] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējs nav sniedzis ticamu informāciju par viņa individuālajiem apstākļiem, kas radītu pamatu uzskatīt, ka Sudānā viņš būtu ticis vajāts vai nākotnē varētu saskarties ar darbībām, kas būtu pielīdzināmas vajāšanas darbībām Kvalifikācijas regulas izpratnē.

Līdz ar to tiesa secina, ka pieteikums daļā par bēgļa statusa piešķiršanu nav pamatots un ir noraidāms.

[12] Turpmāk tiesa izvērtēs pieteicēja individuālo apstākļu atbilstību alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanas kritērijiem.

Saskaņā ar Kvalifikācijas regulas 3. panta 6. punktu uz alternatīvo aizsardzību ir tiesīgs pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu, bet ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī saskartos ar reālu risku ciest būtisku kaitējumu un šā iemesla dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību. Minētās regulas 15. pants skaidro, ka smags kaitējums ir: a) nāves sods vai tā izpilde; b) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša izturēšanās pret viņu vai necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana; vai c) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[13] Kā pareizi norādīja pārvalde, Sudānā nāves sods joprojām tiek piespriests par dažādiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, pamatojoties uz Sudānas Krimināllikuma 50. un 51. pantiem, kuri paredz atbildību par konstitucionālās sistēmas graušanu un pretvalstisku rīcību (sk. /Nosaukums E/, Sudan: Country Focus, February 2025, p. 32-33). Vienlaikus no lietas materiāliem neizriet, ka pieteicējam varētu draudēt nāvēssoda piespriešana vai tā iespējama izpilde Kvalifikācijas regulas 15. panta a) punkta izpratnē.

Attiecībā uz pieteicēja pieteikuma atbilstību Kvalifikācijas regulas 15. panta b) punktā minētajiem kritērijiem, tiesa, ņemot vērā pieteicēja sniegto informāciju, kā arī jau konstatētos apstākļus, kāpēc pieteicējam nav piešķirams bēgļa statuss, secina, ka nav gūstama pārliecība, ka pēc atgriešanās Sudānā pieteicējam draud spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

Attiecībā uz pieteicēja pieteikuma atbilstību Kvalifikācijas regulas 15. panta C) punktā minētajiem kritērijiem, vērtējot kopējo drošības situāciju Sudānā, tiesa neapšaubā pieteicēja norādīto par Sudānas teritorijā notiekošo militāro konfliktu starp RFS un /Nosaukums H/. Vienlaikus tiesa konstatē, ka militārā konflikta ģeogrāfiskais mērogs ir ierobežots un Sudānas armijas kontrolētajās teritorijās drošības situācija ir pietiekami stabila. Sudānas armija saglabā savas pozīcijas lielākajā daļā Sudānas ziemeļu, austrumu un centrālajās daļās, tostarp Baltās Nīlas, Hartūmas, Al-Džazīras, Kasalas, Nīlas upes, Ziemeļu, Gedarefas, Sarkanās jūras, Zilās Nīlas un Senaras reģionos. Tīkmēr RSF dominē lielākajā daļā Sudānas rietumu daļu, tai skaitā ievērojamā Dārfūras reģiona daļā (sk. War Watch, Non-international armed conflicts in Sudan, Reporting period: July 2024 — June 2025; /Nosaukums E/, COI Query, Sudan. Major political, security.

9no II

humanitarian and human rights developments, 1 December 2024 to 21 March 2025,

p 4-7; EUAA, Country of Origin Information Report, Sudan: Security Situation,

February 2025, p 77-85, Sudans Post, Territorial control in Sudan — October 2025).
Kā jau iepriekš šajā spriedumā tika konstatēts, pieteicējs pirms izceļošanas no

Sudānas ilgstoši uzturējās Hartūmā, kur studēja un arī strādāja līdz brīdim, kad, izplešoties bruņotajam konfliktam, bija spiests pārcelties uz Portsudānu. Atbilstoši publiski pieejamai informācijai 2025. gada pavasarī Sudānas armija atguva kontroli par Hartūmas reģionu, tai skaitā pašu Sudānas galvaspilsētu Hartūmu. Kopš tā laika galvaspilsētā turpina atgriezties iedzīvotāji, kuri bruņota konflikta dēļ bija spiesti pamest savas mājas. Lai arī visaktuālākā tiesai pieejamā informācija liecina par to, ka 2026. gada maijā Hartūma piedzīvoja uzbrukumu ar droniem, kā rezultātā tika nodarīti postījumi Hartūmas starptautiskajai lidostai, šī sprieduma sastādīšanas brīdī tiesai nav pamata konstatēt, ka Sudānas armija varētu zaudēt kontroli par Hartūmu. Minētajiem drošības incidentiem drīzāk ir gadījuma raksturs un šobrīd nav pamata konstatēt, ka drošības situācijai Hartūmā ir tendence ievērojami pasliktināties (A/Jazeera, Sudan 's army declares Khartoum state 'completely free' of paramilitary RSF, pieejams: <https://www.aljazeera.com/news/2025/5/20/sudans-army-declares-khartoum-state-completely-free-of-paramilitary-rsf>

;Reuters, Drone attacks shatter months of calm in

Sudan's Khartoum, pieejams:

https://www.reuters.com/video/watch/idR_W786905052026RP1/; Armed drones leading cause of civilian death in Sudan war: UN rights chief, pieejams: <https://news.un.org/en/story/2026/05/167479>).

Tiesa sēdē pieteicēja pārstāve atsaucās uz 2025. gada Apvienoto Nāciju Augstā

komisāra bēgļu jautājumos biroja (UNHCR) sagatavotajām vadlīnijām saistībā ar starptautiskās aizsardzības piešķiršanu Sudānas pilsoņiem. Atbilstoši minēto vadlīniju 28. punktam, ņemot vērā situācijas nepastāvību visā Sudānas teritorijā, UNHCR neuzskata par lietderīgu liegt starptautisko aizsardzību Sudānas pilsoņiem un bijušajiem pastāvīgajiem iedzīvotājiem, pamatojoties uz iekšējās pārvietošanas iespējām (UNHCR, Guidance note on the international protection needs of people fleeing Sudan, April

2025, 28. punkts). Tiesa ņem vērā minētajās vadlīnijās izteiktos apsvērumus, tomēr nevar piekrist pieteicēja pārstāves uzskatam, ka pieteicēja atgriešanās Hartūmā būtu uzskatāma par iekšēju pārvietošanu. Kā jau šajā spriedumā tika vairākkārt konstatēts, pieteicējs pirms izceļošanas no Sudānas ilgstoši dzīvoja un strādāja Hartūmā. Ievērojot minēto, attiecībā uz pieteicēju Hartūmu ir pamats uzskatīt par iepriekšējo dzīvesvietu, kurā pieteicējs atgriezies, nevis tiktu piespiedu kārtā pārvietots. Tiesa neizslēdz iespēju, ka, atgriežoties pēc ilgāka laika izcelsmes valstī, jebkurai personai sākotnēji var būt lielākas vai mazākas grūtības atrast darbu, lai nodrošinātu sev dzīvesvietu un iztiku. Vienlaikus ir jāņem vērā pieteicēja individuālie apstākļi, proti, ka pieteicējs ir vesels vīrietis darbspējīgā vecumā, kurš Sudānā ir uzaudzis, mācījies un arī strādājis, tādēļ nav pamata domāt, ka minētās grūtības pieteicējam objektīvi būtu nepārvaramas.

[14] Ievērojot minēto, tiesa nekonstatē priekšnoteikumus arī pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai par alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanu.

Apkopojot visu iepriekš norādīto, pieteikums par labvēlīga akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanu ir noraidāms.

10 no 11

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīva procesa likuma 246.—251. pantu un Patvēruma likuma 49. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /Persona A/ (/Persona B/
) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru
/Persona A/ tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvās
aizsardzības statuss Latvijas Republikā.

Spriedums nav pārsūdzams

Tiesnese A.Putniņa

llo llo